

**Výroční zpráva
o činnosti Fakulty regionálního rozvoje a
mezinárodních studií MZLU v Brně
za rok 2008**

(dle zákona č. 111/1998 Sb., § 27 odst. 1, písm. D)

V Brně dne 16. března 2009

prof. Ing. Iva Živělová, CSc.
děkanka FRRMS MZLU v Brně

Schváleno akademickým senátem FRRMS dne 6. dubna 2009

1 Úvod

Název fakulty: Fakulta regionálního rozvoje a mezinárodních studií Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně

Používaná zkratka: FRRMS MZLU v Brně

Adresa: Budova Q, Zemědělská 1, 613 00 Brno

Fakulta regionálního rozvoje a mezinárodních studií (dále jen FRRMS) vznikla registrací změny Statutu MZLU v Brně dne 17. března 2008. Pracovníci byli na fakultu přijati v rámci výběrového řízení k 1. září 2008, první studenti začali studovat od zimního semestru akademického roku 2008/2009. Výroční zpráva o činnosti fakulty tedy zahrnuje období září až prosinec 2008.

V uvedeném období bylo na fakultě připravováno ustavení všech samosprávných akademických orgánů a připravovány k projednání a schválení vnitřní předpisy fakulty ve smyslu § 25 odst. 1 a 2 a § 33 Zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů. Do doby řádného jmenování děkana fakulty zastávala funkci jednotlivých orgánů, dle § 103 Zákona č. 111/1998 Sb., prof. Ing. Iva Živělová, CSc., k výkonu této funkce pověřená rektorem MZLU v Brně.

V zimním semestru akademického roku 2008/2009 byla zahájena výuka v akreditovaných studijních programech. Na pracovištích fakulty byl dále rozvíjen systematický výzkum procesů globalizace a regionalizace obecně, jejich projevů a dynamice v sociálně ekonomických souvislostech regionální diferenciaci, jakož i priorit a předpokladů řešení v koncepcích hospodářského rozvoje. Tento výzkum byl m.j. i východiskem pro formování a zaměření studijních programů a profilaci Fakulty regionálního rozvoje a mezinárodních studií

1.1 Organizační schéma FRRMS

Organizační strukturu fakulty tvořilo v roce 2008 šest odborných ústavů a děkanát:

- Ústav regionální a podnikové ekonomiky
- Ústav sociálního rozvoje
- Ústav obecné a hospodářské demografie
- Ústav teritoriálních studií

- Ústav regionálního rozvoje a veřejné správy
- Ústav environmentalistiky a přírodních zdrojů
- Děkanát FRRMS

Personální obsazení uvedených pracovišť bylo realizováno na základě veřejného výběrového řízení. Vedoucí ústavů, vybraní rovněž na základě výběrového řízení, byli do svých funkcí jmenováni osobou pověřenou výkonem funkce děkana.

Akademický senát fakulty na svém prvním zasedání dne 18. 11. 2008 zvolil předsedu, místopředsedy a tajemníka. Dne 4. 12. 2008 byla na zasedání akademického senátu fakulty zvolena děkanka fakulty.

Připraveny byly rovněž základní vnitřní předpisy fakulty, stanovené zákonem č. 111/1998 Sb., které byly předány ke schválení akademickému senátu FRRMS. Tyto vnitřní přepisy zahrnují:

- Statut FRRMS
- Volební a jednací řád akademického senátu
- Jednací řád vědecké rady
- Disciplinární řád.

Fakulta se řídí Studijním a zkušebním řádem MZLU v Brně.

1.2 Děkan fakulty

- Prof. Ing. Iva Živělová, CSc.

Děkanka byla jmenována rektorem MZLU v Brně dne 11. 12. 2008 na funkční období 2008 – 2012.

1.3 Proděkani fakulty

V roce 2008 ještě jmenování nebyli.

1.4 Akademický senát fakulty

Akademický senát fakulty pracoval od 18. 11. 2008 ve složení:

Akademičtí pracovníci

- Prof. Ing. Bohumil Minařík, CSc. – předseda senátu
- Ing. Mojmír Sabolovič - místopředseda
- Ing. Samuel Antwi Darkwah, PhD.
- Ing. Renata Hlaváčková, CSc.
- Ing. Simona Miškolci, PhD.
- Ing. Kristina Somerlíková, PhD. - tajemník

Studenti

- Andrea Suzovičová – místopředseda
- Jan Mendel
- Jana Rebeca Seehofnerová

1.5 Disciplinární komise fakulty

Disciplinární komise v roce 2008 ještě jmenována nebyla.

1.6 Vědecká rada fakulty

Vědecká rada fakulty nebyla v roce 2008 ještě ustavena.

1.7 Zastoupení FRRMS v národních a mezinárodních organizacích:

Organizace	Stát	Člen
Česká akademie zemědělských věd (ČAZV)	ČR	prof. Bečvářová, prof. Grega, prof. Palát, prof. Vinohradský, prof. Minařík
Biometrická komise ČAZ	ČR	prof. Dufek, prof. Palát
Intenational Association on Public and Non Profit Marketing	Španělsko	prof. Foret – řídicí výbor
Koordinační výbor celostátní sítě pro rozvoj venkova	ČR	prof. Bečvářová
Evropská asociace agrárních ekonomů	ČR	prof. Bečvářová
Ekonomická komise Agrární komory	ČR	prof. Bečvářová

1.8 Zastoupení žen v akademických orgánech

V roce 2008:

Vedení fakulty: zastoupeny 1 žena (děkanka)

Akademický senát fakulty: 5 žen

2. Kvalita a excelence akademických činností

2.1 Studijní nabídka FRRMS

FRRMS má akreditovány dva bakalářské studijní programy, a to studijní program B 6214 Regionální rozvoj se studijním oborem Regionální rozvoj a B 6214 Regional Development se studijním oborem Regional Development, vyučovaný v jazyce anglickém. V obou studijních programech mají studenti možnost výběru specializace buď do oblasti podnikání nebo do oblasti veřejné správy. Studenti v uvedených studijních programech studují od zimního semestru akademického roku 2008/2009.

Pracovníci FRRMS garantují a zabezpečují výuku předmětů i na ostatních fakultách MZLU v Brně. Podílí se i na výuce zabezpečované Institutem celoživotního vzdělávání MZLU v Brně, a to jak v rámci specializovaných kurzů, tak v rámci výuky probíhající na Univerzitě třetího věku.

2.2 Zájem o studium na FRRMS

Přijímací zkoušky do uvedených studijních programů se uskutečnily ve dvou kolech, a to 19. – 20. 6. a 25. – 26. 8. 2008. Výsledky přijímacího řízení uvádí následující tabulka.

Studijní program	Počet přihlášených	Dostavilo se k přijímacím zkouškám	Počet přijatých
Regionální rozvoj	614	502	420
Regional Development	42	35	35

FRRMS připravila v roce 2008 žádost o akreditaci dalších dvou studijních programů – Mezinárodní teritoriální studia a International Territorial Studies. Žádost byla předána Akreditační komisi MŠMT ČR.

2.3 Studenti v akreditovaných studijních programech

Počty studujících v akreditovaných studijních programech k 31. 10. 2008 jsou uvedeny v následující tabulce.

Studijní program	Počet přijatých	Počet zapsaných	Počet studujících
Regionální rozvoj	420	365	343
Regional Development	35	17	15

2.6 Využívání kreditového systému

Na fakultě je využíván, v souladu se Studijním a zkušebním řádem MZLU v Brně, kreditový systém, vycházející z evropského systému transferu kreditů (ECTS). Jeho užití jednak podporuje mobility studentů možností přenosu kreditů za předměty odstudované v rámci studijních pobytů na jiných univerzitách, jednak určuje i podmínky prostupnosti studia na mateřské fakultě. Motivuje tak studenty k větší odpovědnosti za dosažené výsledky a umožňuje studujícím přizpůsobit studijní plán jejich individuálním potřebám.

2.7 Odborná spolupráce fakulty

Pracovníci fakulty jsou zapojeni formou zajišťování odborných činností, vypracovávání posudků a konzultací do spolupráce s Ministerstvem zemědělství ČR, s Ministerstvem pro místní rozvoj, s Ústavem zemědělské ekonomiky a informací, s Agrární komorou ČR, s Hospodářskou komorou ČR, s Bioinstitutem, o.p.s., s Ústavem pro chov skotu v Rapotíně a s AGRITEC, výzkum, šlechtění a služby s.r.o.. Pracovníci fakulty úzce spolupracují i s orgány místní správy a samosprávy formou spolupráce při řešení výzkumných úkolů. Pracovníci fakulty jsou zastoupeni v odborech České akademie zemědělských věd, Koordinančního výboru celostátní sítě pro rozvoj venkova, jsou členy oborových komisí GAČR, členy redakční rady vědeckého časopisu Agricultural Economics a na požádání poskytují poradenskou a školicí činnost zájemcům z podnikatelské praxe.

2.8 Kvalifikační a věková struktura akademických pracovníků

Věková struktura akademických pracovníků FRRMS

Věk	Akademičtí pracovníci										Vědečtí pracovníci	
	profesoři		docenti		odb. asist.		asistenti		lektori		celk.	ženy
	celk.	ženy	celk.	ženy	celk.	ženy	celk.	ženy	celk.	ženy		
do 29 let					1	1	10	6				
30-39 let			1		8	7	3	1				
40-49 let	1											
50-59 let	2		1		1		2	2				
60-69 let	4	2			1	1	1				1	
nad 70 let											2	
Celkem	7	2	2		11	9	16	9			3	

Rozsahy úvazků pedagogických pracovníků fakulty

Rozsah úvazků	celkem	prof.	doc.	Ostatní	DrSc.	CSc.	Ph.D.
do 30 %	12			12			
do 50 %	8			8		1	5
do 70 %							
do 100 %	17	7	2	8		8	7

2.9 Rozvoj výzkumné, vývojové a další tvůrčí činnosti

Vzhledem k tomu, že výzkum v oblasti ekonomiky odvětví i podniků v zemědělství a v potravinářském průmyslu, v oblasti agrární politiky, stejně jako řešení sociálních a demografických aspektů rozvoje venkova a rurálních oblastí i průmyslových regionů je garantován řešiteli z FRRMS, kteří dlouhodobě a aktivně na MZLU v Brně přispívají k teoreticko-metodologickému rozvoji vědních oborů i v rámci praktických aplikací, má tento okruh činností fakulty v současných, dynamicky se měnících podmínkách sociálně-ekonomického prostředí na národní, mezinárodní, ale i regionální úrovni, pozitivní odezvu. Současně jsou ve výzkumu aktivně zapojeni i mladí členové jednotlivých pracovišť fakulty, a to v roce 2008 v rámci následujících výzkumných projektů:

1. Výzkumný záměr MSM 62156-48904 Česká ekonomika v procesech integrace a globalizace a vývoj agrárního sektoru a sektoru služeb v nových podmínkách evropského integrovaného trhu, kde je fakulta nositelem dvou z pěti tématických směrů, a to:

tématického směru 04 *Vývojové tendence agrobiznysu, formování segmentovaných trhů v rámci komoditních řetězců a potravinových sítí v procesech integrace a globalizace a změny agrární politiky*, odpovědný řešitel prof. Ing. Věra Bečvářová, CSc.

tématického směru 05 Sociálně ekonomické souvislosti trvale udržitelného multifunkčního zemědělství a opatření agrární a regionální politiky, odpovědný řešitel prof. Ing. Libor Grega, Ph.D.

2. Projekt GAČR, GP 402/08/P445 *Souvislosti a specifika fungování komoditních vertikál agrobyznysu v českém agrárním sektoru*, odpovědný řešitel Ing. Ivana Blažková, Ph.D., finanční podpora 194 tis. Kč
3. Projekt GAČR, č. 402/06/P206 *Výzkum možností a mezí využití ukazatele EVA ve finančním řízení potravinářských podniků ČR*, odpovědný řešitel Ing. Gabriela Chmelíková, Ph.D., finanční podpora 149 tis. Kč.
4. Spoluřešení projektu GAČR, 103/07/0676 *Extrémní srážkové scénáře pro rizikovou analýzu posouzení ekonomicky únosného a ekologicky šetrného návrhu stokových sítí*, odpovědný řešitel Ing. Petr Prax, Ph.D. VUT v Brně dílčím úkolem *Statistická analýza historických dešťových řad*, řešitel prof. Ing. Milan Palát, CSc., finanční podpora 230 tis. Kč
5. Projekt MMR, , č. proj. 2201 MR 170 011, *Možnosti řešení disparit mezi regiony*, odpovědný řešitel doc. Ing. Jaroslav Jánský, CSc., finanční podpora 1 237 tis. Kč
6. Spoluřešení projektu NAZV 1G46038 – *Technika a technologické systémy pěstování cukrovky pro trvale udržitelné zemědělství*, odpovědný řešitel: doc. Červinka CSc., spoluřešitel: doc. Ing. Jaroslav Jánský, CSc., podíl na finanční podpoře 12 tis. Kč

Výsledky vědeckovýzkumné činnosti jsou pracovníky fakulty pravidelně publikovány ve vědeckých časopisech, ve sbornících z konferencí na národní i mezinárodní úrovni, kde jsou příslušnými pracovníky i prezentovány.

Zaměření jednotlivých ústavů fakulty :

Ústav regionální a podnikové ekonomiky

V oblasti výzkumu se pracovníci ústavu regionální a podnikové ekonomiky zaměřují především na otázky regionální ekonomiky a politiky, hodnocení udržitelnosti regionálního rozvoje, konkurenceschopnosti zemědělství v rámci potravinových vertikál, posuzování efektivnosti hospodaření zemědělských podniků s tradičními a ekologickými systémy hospodaření, ekonomiku zpracování a podmínky realizace produktů ekologického zemědělství, analýzy multifunkčního zemědělství a analýzy spotřebitelského chování na trhu s potravinářskými produkty. Výsledky této vědecko-výzkumné činnosti jsou kontinuálně

přenášeny do vzdělávacího procesu v celé řadě předmětů zaměřených do oblasti podnikové ekonomiky a finančního řízení podniků, odvětvové ekonomiky, neziskové sféry, zemědělské, regionální a environmentální ekonomiky a politiky.

Ústav sociálního rozvoje

V oblasti výzkumu se pracovníci ústavu podílejí na řešení výzkumného záměru fakulty a na řešení grantového projektu MMR ČR *Regionální disparity*. Každoročně participují pracovníci ústavu individuálně a dílčím způsobem na dalších výzkumných projektech jiných pracovišť. Ústav zajišťuje výuku předmětů na jiných fakultách MZLU, a to jak předmětů filosofického sociálně vědního zaměření (environmentální filosofie a etika, filosofie a etika), tak předmětů speciálního zaměření (environmentální aspekty podnikání v EU aj.).

Ústav sociálního rozvoje zajišťuje v pedagogické oblasti studium sociálně vědních a humanitních předmětů, jak na obecné úrovni odpovídající požadavků univerzitního studia, tak na specializované úrovni spjaté se zaměřením fakulty. V prvním případě tvoří osu studia sociologické a psychologické předměty (sociologie, sociální psychologie, sociální komunikace), v druhém případě jsou osou studia předměty regionalistického zaměření (teorie regionálního rozvoje, regionální sociologie, rurální sociologie *etc.*).

Ústav obecné a hospodářské demografie

V oblasti výzkumu se pracovníci ústavu zaměřují na analýzy ekonomických, biologických a biochemických dat, na organizace a zpracování dotazníkových šetření v různých regionech, směřované do oblasti managementu agrobiznisu, na analýzy demografického vývoje v ČR a jejich regionech se zaměřením na věkovou strukturu a zatížení produktivní populace, na komparaci zjištěných výsledků s vývojem v zemích EU i na vypracování map regionů podle úrovně stáří a rychlosti stárnutí populace.

Ústav teritoriálních studií

Ústav teritoriálních studií věnuje významnou část své pedagogické činnosti otázkám ekonomických souvislostí mezinárodního rozvoje, zejména současnému stupni nerovnoměrnosti rozložení zdrojů, moci, bohatství či příležitostí v geografickém kontextu. Do vzdělávacího programu jsou začleněny předměty Ekonomická geografie Asie, Afriky a Latinské Ameriky, Úvod do rozvojových studií, Politické procesy rozvojových zemí, Bezpečnostní problematika rozvojových zemí a volitelné předměty zaměřené na rozvojové problémy jednotlivých oblastí, přičemž ve všech předmětech zařazených do studijního

programu Mezinárodní teritoriální studia, předloženého k akreditaci, je nabízena i výuka v anglickém jazyce. Problematice teritoriálních disparit se zaměstnanci ústavu věnují dále i ve své vědeckovýzkumné činnosti tak, aby mohli své poznatky průběžně doplňovat do výuky, Rovněž se podílejí na výzkumných úkolech řešených jinými pracovišti FRRMS, zejména na řešení výzkumného záměru fakulty.

Ústav regionálního rozvoje a veřejné správy

Pracovníci ústavu se ve své výzkumné práci zaměřují zejména na problematiku marketingu místního rozvoje a cestovního ruchu, na marketingovou komunikaci, na vývoj nákupního chování a chování spotřebitelů obecně. Poznatky získané při řešení výzkumných úkolů aplikují ve výuce předmětů zaměřených do oblasti marketingu, managementu a cestovního ruchu, kde zdůrazňují specifika regionálního rozvoje s důrazem na cestovní ruch jako důležitý prostředek místního regionálního rozvoje.

Ústav environmentalistiky a přírodních zdrojů

Ústav nebyl v roce 2008 personálně obsazen. Předměty, jejichž zajištění je předpokládáno tímto ústavem, jsou zařazeny až v dalších ročnících studia dosud akreditovaných studijních programů. Bylo by tedy neefektivní za těchto podmínek ústav obsazovat.

2.10 Materiální, technické a informační zajištění, informační zdroje

FRRMS začala systematicky budovat textové studijní báze tvořené odbornými časopisy a knihami, zaměřenými na problematiku regionálního rozvoje. Studenti i pracovníci fakulty využívají celouniverzitní zařízení, zabezpečovaná službami Ústavu vědecko-pedagogických informací a služeb. V oblasti elektronických informačních zdrojů je využíváno informačních databází, zpřístupněných pracovníkům MZLU v Brně prostřednictvím Ústavu vědecko-pedagogických informací a služeb.

3. Kvalita a kultura akademického života

3.3 Partnerství a spolupráce

Pracovníci fakulty spolupracují s Ministerstvem zemědělství ČR, s Ministerstvem pro místní rozvoj, s Ústavem zemědělské ekonomiky a informací, s Agrární komorou ČR, s Hospodářskou komorou ČR, s Bioinstitutem, o.p.s., s Ústavem pro chov skotu v Rapotíně a s AGRITEC, výzkum, šlechtění a služby s.r.o.. Pracovníci fakulty úzce spolupracují i s orgány místní správy a samosprávy formou spolupráce při řešení výzkumných úkolů a na požádání

poskytují poradenskou a školicí činnost zájemcům z podnikatelské praxe a z odborných institucí. Akademičtí pracovníci fakulty spolupracují i s dalšími fakultami mimo MZLU v Brně formou členství ve vědeckých a akademických radách, ve státních zkušebních komisích, v komisích pro habilitační a profesorská řízení i formou zpracovávání posudků různých publikací.

4. Internacionalizace

4.1 Strategie FRRMS v oblasti mezinárodní spolupráce, prioritní oblasti

V oblasti internacionalizace a mezinárodní spolupráce navázala fakulta na předchozí zkušenosti akademických pracovníků a jednotlivých pracovišť fakulty s výukou v anglickém jazyce. Od přijetí prvních studentů fakulty je realizována výuka v jazyce anglickém ve studijním programu Regional Development, studijním oboru Regional Development. I pro české studenty se tak vytváří příležitost zvýšit svoji mobilitu pro další eventuální studium či konkurenceschopnost na trhu práce. Kromě toho se fakulta snažit získat i zájemce o studium z dalších zemí EU.

Vedle odpovídajícího jazykového prostředí a mezinárodní spolupráce je samozřejmostí participace zahraničních hostujících pedagogů. V roce 2008 se výuky na FRRMS zúčastnilo 5 hostujících profesorů, a to 2 z University of Fort Hare z Jihoafrické republiky, 1 profesor z University of Ghana a 2 profesori z Kasetsart University of Bangkok, Thailand. Na zahraniční stáže vyjeli 4 akademičtí pracovníci fakulty. V rámci programu ERASMUS se zahraničních pobytů zúčastnilo 7 pedagogických pracovníků, a to v Irsku, Španělsku, Řecku a Holandsku.

V současné době existující spolupráce s fakultami zahraničních univerzit, evropských i mimoevropských, je i dále prohlubována a je navazována nová mezinárodní spolupráce především mimo Evropu. Mezinárodní spolupráce bude využívána k participaci ve stávajících i k formování nových mezinárodních sítí spolupracujících akademických pracovišť v oblasti pedagogické, vědeckovýzkumné a projektové činnosti. Je realizována snaha o získávání studentů samoplátců. Za tímto účelem se fakulta prezentovala na vybraných mezinárodních vzdělávacích veletrzích, s prioritním zaměřením na oblast Jihovýchodní Asie, některé země Afriky, Evropy (mimo států EU) a Latinské Ameriky.

5. Zajišťování kvality činností realizovaných na vysokých školách

Vzhledem k tomu, že pracovníci byli na fakultu přijati k 1. 9. 2008 a první studenti začali na fakultě studovat od zimního semestru akademického roku 2008/2009, nebylo by hodnocení za takto krátké časové období relevantní.

6. Rozvoj fakulty

6.2 Zapojení do programů financovaných ze Strukturálních fondů EU

FRRMS podala v roce 2008 dva návrhy žádosti o dotaci z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost:

- Inovace bakalářských studijních programů Regionální rozvoj a Regional Development
- Vzdělávání pro praxi – Rozvoj spolupráce mezi MZLU v Brně a podnikatelskou a veřejnou sférou
- Rozvoj lidských zdrojů v aplikovaném zemědělském výzkumu, společný projekt s VÚCHS, s.r.o. Rapotín

Žádosti budou projednávány v roce 2009.

7. Závěr

7.1 Shrnutí podstatných skutečností

Fakulta regionálního rozvoje a mezinárodních studií zahájila na podzim roku 2008 svou činnost. Za prioritní považovala získání dostatečného počtu studentů, což se podařilo realizovat a první studenti začali na fakultě od zimního semestru 2008/2009 studovat. Výuka byla zahájena i ve studijním programu Regional Development, kde všechny předměty jsou vyučovány v jazyce anglickém.

Personální zabezpečení fakulty z pohledu kvalifikační struktury dává reálný předpoklad rozvoje fakulty nejen v oblasti kvalitního zabezpečení dalších studijních programů, ale i v činnosti vědeckovýzkumné, v níž pracovníci fakulty dlouhodobě a aktivně přispívají jak k teoreticko-metodologickému rozvoji příslušných vědních oborů, tak i v rámci praktických aplikací. Současně jsou do těchto činností zapojeni i mladí členové jednotlivých pracovišť fakulty.

7.2 Zásadní problémy v činnosti fakulty a možnosti jejich řešení

Problémem fakulty je prostorové zabezpečení, související i s nevyhovujícími výukovými prostory pro výuku studentů FRRMS. Je však snahou vedení univerzity tento problém odstranit.

Problémem je i nedostatečný počet pracovníků fakulty, což je spojeno s nedostatkem finančních prostředků. Stávající pracovníci fakulty i přes zatížení výukou vykazují velmi dobré výsledky ve vědeckovýzkumné práci, odrážející se v počtu publikovaných prací i v rozsahu řešené vědeckovýzkumné problematiky. Mladí členové fakulty, studující současně v doktorských studijních programech, průběžně plní i své studijní úkoly.

Problémem je i materiální vybavení, neboť fakulta v převážné míře disponuje vybavením zapůjčeným od Provozně ekonomické fakulty MZLU v Brně. Tento problém však bude částečně napraven využitím prostředků z rozvojového projektu, přiděleného FRRMS pro rok 2009.